BIBLIOGRAPHY

- Adam, A.B. (1995). *The vernacular press and the emergence of modern Indonesian consciousness 1855–1913*. Ithaca, New York: Cornell University.
- Adas, M. (1981). 'From avoidance to confrontation. Peasant protest in precolonial and colonial Southeast Asia', *Comparative Studies in Society and History*, 23 (2), 217–247.
- (1998). *State, market and peasant in colonial South and Southeast Asia*. Aldershot, Brookfield / Singapore / Sidney: Ashgate Variorum.
- [Adres] (1881). 'Adres in zake de boekhouding van Vreemde Oosterlingen', *De Indische Gids*, 3 (2), 948–963.
- Albert, B. and Graves, A. (1984). *Crisis and change in the international sugar economy 1860–1914*. Norwich / Edinburgh: ISC Press.
- Alfian (1969). *Islamic modernism in Indonesian politics. The Muhammadiyah movement during the Dutch colonial period (1912–1942)*. Dissertation University of Wisconsin.
- Allen, G.C. and Donnithorne, A.G. (1957). *Western enterprise in Indonesia and Malaya. A study in economic development*. London: George Allen & Unwin Ltd.
- Alting Mees, F. (1884). *De Indische groothandel en de Chineesche lijnwaadhandel*. [Offprint from *De Economist*, February – March 1884].
- Anderson, B. (1983). 'Old state, new society. Indonesia's New Order in comparative historical perspective', *Journal of Asian Studies* 42 (3), 477–496.
- Ankersmit, F.R. (1983). *Narrative logic. A semantic analysis of the historian's language*. Boston: Martinus Nijhoff.
- (1986). *Denken over geschiedenis. Een overzicht van moderne geschiedfilosofische opvattingen*. (2nd ed.) Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Arnoldus, D. (1991). *Suiker en olie. De economische geschiedenis van Centraal-Java. De periodes 1929–1940 en 1980–1985 vergeleken*. MA-thesis Universiteit Leiden.
- (2002). 'Opvolging en strategie in Nederlandse familiebedrijven, ca. 1880–1970', *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis*, 65, 201–223.
- [Atlas] (1987). *Sesam. Atlas bij de wereldgeschiedenis*. (2 Vols) Apeldoorn: Van Walraven.
- Baardewijk, F. van (1991). 'The Colonial Report (Koloniaal Verslag) 1848–1939', in P. Boomgaard (ed), *The colonial past. Dutch sources on Indonesian history*. Amsterdam: Royal Tropical Institute, 22–28.
- (1993). *Changing Economy in Indonesia. 14. The Cultivation System, Java 1834–1880*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- Bakker, M. (1989). *Ondernemerschap en vernieuwing. De Nederlandse bietsuikerindustrie 1858–1919*. Amsterdam: NEHA.
- Barton, C.A. (1983). 'Trust and credit. Some observations regarding business strategies of overseas Chinese traders in South Vietnam', in L.Y.C. Lim and L.A.P. Gosling (eds), *The Chinese in Southeast Asia* (Vol 1). Singapore: Maruzen Asia, 46–64.
- Barwegen, M.W. (2005). *Gouden hoorns. De geschiedenis van de veehouderij op Java, 1850–2000*. Dissertation Landbouwwuniversiteit Wageningen.
- Bayly, C.A. (2004). *The birth of the modern world, 1780–1914. Global connections and comparisons*. Malden (MA): Blackwell Publishing.
- Beeching, J. *The Chinese opium wars*. London: Hutchinson.
- Beekman, E.M. (1996). *Troubled pleasures. Dutch colonial literature from the East Indies 1600–1950*. Oxford: Clarendon Press.
- (1998). *Paradijzen van veleer. Koloniale literatuur uit Nederlands-Indië 1600–1950*. Amsterdam: Prometheus.
- Beneden, Th. van (1934). 'Stapelen in suikergoedangs', *Archief voor de Suikerindustrie in Nederlandsch-Indië*, 42 (1), 1–9.

- [Benoeming] (1901). 'De benoeming van resident Fokkens tot tijdelijk lid van de Alg. Rekenkamer in Ned.-Indië', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, (1), 371–375.
- Berg, N.P. van den (1895). 'De Bataviasche beurs', *De Indische Gids*, 16 (2), 1599–1604.
- (1907). *Munt-, credit- en bankwezen, handel en scheepvaart in Nederlandsch Indië. Historisch-statistische bijdragen*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- (1913). 'Uit den tijd van de oprichting en de eerste jaren van het bestaan der Nederlandsch Indische Handelsbank. Persoonlijke herinneringen van een voormalig hoofdagent', *De Indische Gids*, 34 (2), 987–1003.
- (1996). *Currency and the economy of Netherlands India 1870–95. A reprint of "The financial and economical condition of Netherlands India since 1870 and the effect of the present currency system" with an introduction by Pierre van der Eng*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Berge, T. van den (1998). *Karel Frederik Holle. Theeplanter in Indië 1829–1896*. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker.
- [Bezoek] (1850). 'Een bezoek op eene Javaansche markt', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 12 (1), 440–442.
- Birney, A.A. (1998). *Oost-Indische inkt. 400 jaar Indië in de Nederlandse letteren*. Amsterdam: Contact.
- Bloembergen, M. (2002). *De koloniale vertoning. Nederland en Indië op de wereldtentoonstellingen 1880–1931*. Amsterdam: Wereldbibliotheek.
- Blussé, L. (1979). 'Chinese trade to Batavia during the days of the VOC', *Archipel*, 18, 195–213.
- (1986). *Strange company. Chinese settlers, mestizo women and the Dutch in VOC Batavia*. Dordrecht: Foris publications.
- (1999). 'Chinese century. The eighteenth century in the China Sea region', *Archipel*, 58, 107–129.
- (2000a). *Retour Amoy. Anny Tan, een vrouwenleven in Indonesië, Nederland en China*. Amsterdam: Uitgeverij Balans.
- (2000b). 'Queen among kings. Diplomatic ritual at Batavia', in K. Grijns and P.J.M. Nas (eds), *Jakarta-Batavia. Socio-cultural essays*. Leiden: KITLV Press, 25–41.
- Blussé, L. and Chen Menghong (eds) (2003). *The archives of the Kong Koan of Batavia*. Leiden / Boston: Brill.
- Boeke, J.H. (1919). 'Pandcrediet als kleincrediet', *Koloniale Studiën*, 3 (1), 43–60.
- Bongenaar, K.E.M. (2005). *De ontwikkeling van het zelfbesturend landschap in Nederlandsch-Indië 1855–1942*. Zutphen: Walburg Pers.
- Bonjernoer, K. and Heyenbrok, J.H. (1934). *Beknopt overzicht van kennis en recht van den handel van Nederlandsch-Indië*. Batavia: Noordhoff-Kolff.
- Boomgaard, P. (1986a). 'The welfare services in Indonesia, 1900–1942', *Itinerario. European Journal of Overseas History*, 10 (1), 57–81.
- (1986b). 'Buitenzorg in 1805. The role of money and credit in a colonial frontier society', *Modern Asian Studies*, 20 (1), 33–58.
- (1988). 'Traacherous cane. The Java sugar industry between 1914 and 1940', in B. Albert and A. Graves, *The world sugar economy in war and depression 1914–1940*. London / New York: Routledge, 157–169.
- (1989). *Children of the colonial state. Population growth and economic development in Java 1795–1880*. Amsterdam: Free University Press.
- (1996). 'Geld, krediet, rente en Europeanen in Zuid- en Zuidoost-Azië in de zeventiende eeuw', in C.A. Davids, W. Fritschy and L.A. van der Valk (eds), *Kapitaal, ondernemerschap en beleid. Studies over economie en politiek in Nederland, Europa en Azië van 1500 tot heden. Afscheidsbundel voor prof. Dr. P.W. Klein*. Amsterdam: NEHA, 483–510.
- (2000). 'Surviving the slump. Developments in real income during the depression of the 1930s in Indonesia, particularly Java', in P. Boomgaard and I. Brown (eds), *Weathering the storm. The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*. Singapore / Leiden: ISEAS / KITLV Press, 23–52.

- Boomgaard, P. and Brown, I. (eds) (2000) *Weathering the storm. The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*. Singapore / Leiden: ISEAS / KITLV Press.
- Boomgaard, P. and Gooszen, A.J. (1991). *Changing Economy in Indonesia. II. Population trends 1795–1942*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- Booth, A. (1990). 'Foreign trade and domestic development in the colonial economy', in A. Booth, W.J. O'Malley and A. Weidemann (eds), *Indonesian economic history in the Dutch colonial era*. New Haven: Yale University, 267–295.
- (1992). 'International trade and domestic economic development. An Indonesian case study', in M.A. Anwar, Thee Kian Wie and I.J. Azis (eds), *Pemikiran, pelaksanaan dan perintisan pembangunan ekonomi*. Jakarta: Gramedia., 99–152.
- (1994). 'Japanese import penetration and Dutch response. Some aspects of economic policy making in colonial Indonesia', in S. Sugiyama and M.C. Guerrero (eds), *International commercial rivalry in Southeast Asia in the interwar period*. New Haven: Yale University, 133–164.
- (1998). *The Indonesian economy in the nineteenth and twentieth centuries. A history of missed opportunities*. Basingstoke / New York: MacMillan Press / St. Martin's Press.
- Borel, H. (1900). *De Chineez in Nederlandsch-Indië*. Amsterdam: L.J. Veen.
- Bosma, U. (1997). *Karel Zaalberg, journalist en strijder voor de Indo*. Leiden: KITLV Press.
- (2005). 'Het Cultuurstelsel en zijn buitenlandse ondernemers. Java tussen oud en nieuw kolonialisme', *Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis*, 2 (2), 3–28.
- Bosma, U. and Raben, R. (2003). *De oude Indische wereld 1500–1920*. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker.
- Bossenbroek, M. (1996). *Holland op zijn breedst. Indië en Zuid-Afrika in de Nederlandse cultuur omstreeks 1900*. Amsterdam: Bert Bakker.
- (2001). 'Geweld als therapie. De roes van de Atjeh-oorlog', in L. Dolk (ed) *Atjeh. De verbeelding van een koloniale oorlog*. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker, 13–22.
- Boyce, G.H. (1995). *Information, mediation and institutional development. The rise of large-scale enterprise in British shipping, 1870–1919*. Manchester: Manchester University Press.
- Brand, W. (1979). *1879 HVA 1979. Honderdjaar geschiedenis der Verenigde HVA Maatschappijen NV*. Amsterdam: HVA.
- Bree, L. de (1928–1930). *Gedenboek van de Javasche Bank: 1828 - 24 januari - 1928*. (2 Vols) Weltevreden: Kolff & Co.
- Breisach, E. (1983). *Historiography. Ancient, Medieval and Modern*. Chicago / London: The University of Chicago Press.
- Brokx, W. (1925). *Het recht tot wonen en tot reizen in Nederlandsch-Indië*. 's-Hertogenbosch: C.N. Teulings' Koninklijke Drukkerijen.
- Brown, I. (1997). *Economic change in Southeast Asia c. 1830–1980*. New York: Oxford University Press.
- Brown, R.A. (1994). *Capital and entrepreneurship in Southeast Asia*. Basingstoke: Macmillan.
- Brown, R.A. (ed) (1996). *Chinese business enterprise. Critical perspectives on business and management*. (4 Vols) London: Routledge.
- Brugmans, I.J. et al. (1960). *Nederlandsch-Indië onder Japanse bezetting. Gegevens en documenten over de jaren 1942–1945*. Franeker: T. Wever.
- (1963). *Begin van twee banken, 1863. Uitgegeven ter gelegenheid van het eeuwfeest van de Rotterdamsche Bank en de Nationale Handelsbank*. s.l.: s.n.
- Buiskool, D.A. (1999). *De reis van Harm Kamerlingh Onnes. Brieven uit de Oost 1922–1923*. Hilversum: Verloren.
- Bulbeck, D. et al. (1998). *Southeast Asian exports since the 14th century. Cloves, pepper, coffee, and sugar*. Leiden: KITLV Press.
- Burger, D.H. (1975). *Sociologisch-economische geschiedenis van Indonesië*. (2 Vols) Wageningen / Amsterdam / Leiden: Landbouwhogeschool / Koninklijk Instituut voor de Tropen / KITLV.

- Butcher, J., and Dick, H. (eds) (1993). *The rise and fall of revenue farming. Business elites and the emergence of the modern state in Southeast Asia*. Basingstoke / New York: Macmillan / St. Martin's Press.
- Camfferman, K. (2000). 'Jaarrekeningpublicatie door beursgenoteerde naamloze vennootschappen in Nederland tot 1910', *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis*, 63, 71–103.
- Campo, J.N.F.M. à (1992). *Koninklijke Paketvaart Maatschappij. Stoomvaart en staatsvorming in de Indonesische archipel 1888–1914*. Hilversum: Verloren.
- (1996). 'The rise of corporate enterprise in colonial Indonesia, 1893–1913', in J.Th. Lindblad (ed), *Historical foundations of a national economy in Indonesia, 1890s–1990s*. Amsterdam: Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, 71–94.
- (2002). *Engines of empire. Steamshipping and state formation in colonial Indonesia*. Hilversum: Verloren.
- Carpentier Alting, J.H. and Cock Buning, W. de (1928). *The effect of the war upon the colonies*. New Haven: Yale University Press.
- Casson, M. (1995). *Entrepreneurship and business culture. Studies in the economics of trust. Volume one*. Aldershot, UK / Brookfield, US: Elgar.
- (1997). 'Institutional economics and business history. A way forward?', *Business History*, 39 (4), 151–171.
- (1998). 'The economic analysis of multinational trading companies', in G. Jones (ed), *The multinational traders*. London / New York: Routledge, 22–47.
- Cator, W.J. (1936). *The economic position of the Chinese in the Netherlands-Indies*. Oxford: Basil Blackwell.
- Chandler, A.D. (1977). *The visible hand. The managerial revolution in American business*. Cambridge: Massachusetts.
- Chandra, S. (2000). 'What the numbers really tell us about the decline of the Opium Regie', *Indonesia*, 70 (October 2000), 101–123.
- Chauduri, K.N. (1978). *The trading world of Asia and the English East India Company, 1660–1760*. Cambridge: Cambridge University Press.
- (1985). *Trade and civilization in the Indian Ocean. An economic history from the rise of Islam to 1750*. Cambridge: Cambridge University Press.
- [Chinezen] (1859). 'De Chinezen als geldschieters der Javaan beschouwd', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 21 (2), 58–61.
- [Chinezen] (1855). 'De Chinezen in de Ommelanden van Batavia', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 17 (2), 416–417.
- Chirot, D. and Reid, A. (eds) (1997). *Essential outsiders. Chinese and Jews in the modern transformation of Southeast Asia and Central Europa*. Seattle: University of Washington Press.
- Claver, A. (1995). 'Mits goed beheerd, eene winstgevende zaak'. *Ondernemerschap in de Neder- Betuwsche Beetwortelsuikerfabriek te Geldermalsen (1866–1919)*. MA-thesis Universiteit Utrecht.
- Clemens, A.H.P. (1989). 'De inheemse rubbercultuur in Jambi en Palembang tijdens het Interbellum', in A.H.P. Clemens and J.Th. Lindblad (eds), *Het belang van de Buitengewesten. Economische expansie en koloniale staatsvorming in de Buitengewesten van Nederlands-Indië 1870–1942*. Amsterdam: NEHA, 213–241.
- Colenbrander, H.T. and Stokvis, J.E. (1916–1917) *Leven en arbeid van Mr. C.Th. van Deventer*. (3 Vols) Amsterdam: Kampen & Zoon.
- Collins, R. (1988). *Theoretical sociology*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Coppel, C.A. (1981). 'The origins of Confucianism as an organized religion in Java, 1900–1923', *Journal of Southeast Asian Studies*, 12 (1), 179–195.
- (1997). 'Revisiting Furnivall's 'plural society'. Colonial Java as a mestizo society?', *Ethnic and Racial Studies*, 20 (3), 562–579.
- Creutzberg, P. (1975). *Changing Economy in Indonesia. 1. Indonesia's Export Crops 1816–1940*. Amsterdam: Martinus Nijhoff.
- (1976). *Changing Economy in Indonesia. 2. Public Finance 1816–1939*. The Hague: Martinus Nijhoff.

- (1977). *Changing Economy in Indonesia. 3. Expenditure on Fixed Assets*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- (1978). *Changing Economy in Indonesia. 4. Rice Prices*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- (1979). *Changing Economy in Indonesia. 5. National Income*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- Cribb, R. (2000). *Historical atlas of Indonesia*. Richmond, Surrey: Curzon Press.
- Daum, P.A. (1997–1998), *P.A. Daum. Verzamelde romans*. (3 Vols) Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar.
- Dekker, A. and Katwijk, H. van (1993). *Recht en rechtspraak in Nederlands-Indië*. Leiden: KITLV Uitgeverij.
- Deng, K.G. (2000). 'A critical survey of recent research in Chinese economic history', *Economic History Review*, 53 (1), 1–28.
- (2004). 'Economic history of pre-modern China', *EH.Net Encyclopedia* (edited by R. Waples, 8-11-2004), <http://eh.net/encyclopedia/article/deng.china>, accessed on 22 May 2006.
- Deventer, C.T. van (1904). *Overzicht van den economische toestand der inlandsche bevolking van Java en Madoera*. 's Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- Dewey, A.G. (1962). *Peasant marketing in Java*. New York: The Free Press of Glencoe.
- Dharmowijono, W. (2000). 'Lim Ho en Baboe Dalima. Het beeld van de Chinezen in de opium-roman van M.T.H. Perelaer', unpublished research paper Universitas Indonesia, Jakarta.
- Dhont, F. (2005). *Nasionalisme baru. Intelektual Indonesia tahun 1920-an*. Yogyakarta: Gadjah Mada University Press.
- Diamond, J. (2005). *Guns, germs and steel. A short history of everybody for the last 13,000 years*. London: Vintage.
- Dick, H.W. (1989). 'Japan's economic expansion in the Netherlands Indies between the First and Second World Wars', *Journal of Southeast Asian Studies*, 20 (2), 244–272.
- (1993). 'Oei Tiong Ham', in J. Butcher and H.W. Dick (eds), *The rise and fall of revenue farming. Business elites and the emergence of the modern state in Southeast Asia*. Basingstoke / New York: Macmillan / St. Martin's Press, 272–280.
- (2002). *Surabaya, city of work. A socioeconomic history, 1900–2000*. Athens, Ohio: Ohio University Press.
- Dick, H.W. et al. (2002). *The emergence of a national economy. An economic history of Indonesia, 1800–2000*. Crows Nest (NSW) / Leiden: Allen & Unwin / KITLV Press.
- Didi Kwartanada (1996). 'Minoritas Tionghoa dan fasisme Jepang, 1942–1945', in *Penguasa ekonomi dan siasat pengusaha Tionghoa*. Yogyakarta: Lembaga Studi Realino, 24–41.
- Diehl, F.W. (1993). 'Revenue farming and colonial finances in the Netherlands East Indies, 1816–1925', in J. Butcher and H.W. Dick (eds), *The rise and fall of revenue farming. Business elites and the emergence of the modern state in Southeast Asia*. Basingstoke / New York: Macmillan / St. Martin's Press, 196–232.
- Djie Ting Ham (1926). *De algemeene bank in Nederlands-Indië*. 's-Gravenhage: N.V. Boekhandel v/h W.P. van Stockum & Zoon.
- Dillo, I.G. (1992). *De nadagen van de Verenigde Oostindische Compagnie, 1783–1795. Schepen en zeevarenden*. Amsterdam: De Bataafsche Leeuw.
- Djoko Suryo (1982). *Social and economic life in rural Semarang under colonial rule in the later 19th century*. Dissertation Monash University.
- Doel, H.W. van den (1994). *De stille macht. Het Europees binnenlands bestuur op Java en Madoera, 1808–1942*. Amsterdam: Bert Bakker.
- Doorn, J.A.A. van (1996). *De laatste eeuw van Indië. Ontwikkeling en ondergang van een koloniaal project*. (3rd ed.) Amsterdam: Ooievaar.
- Douw, L., Cen Huang and Godley, M.R. (eds) (1999). *Qiaoxiang ties. Interdisciplinary approaches to 'cultural capitalism' in South China*. London / New York: Kegan Paul International in association with the International Institute for Asian Studies, Leiden and Amsterdam.
- Dunk, H.W. von der (1988). 'Nederland ten tijde van de Eerste Wereldoorlog', in Th. van Tijn, P. de Rooy and D. Damsma (eds), *Geschiedenis van het moderne Nederland. Politieke, economische en sociale ontwikkelingen*. Houten: De Haan, 348–359.

- (1990). *De muze herrezen. Over geschiedenis, literatuur en wetenschap*. Utrecht: Faculteit der Letteren, Rijksuniversiteit Utrecht.
- Duynstee, T.J.B.M. (1980). 'De reis van Hart naar Tokio in het licht van de economische verhouding tussen Nederlands-Indië en Japan in de jaren 1934–1935', *Jaarboek van het Departement van Buitenlandse Zaken*, (1979–1980), 148–154.
- Echols, J.M. and Shadily, H. (1994). *Kamus Indonesia Inggris. An Indonesian-English Dictionary*. (3rd ed.) Jakarta: Penerbit PT Gramedia Pustaka Utama.
- Elson, R.E. (1994). *Village Java under the Cultivation System, 1830–1870*. Sidney: Allen & Unwin.
- (1996). 'From 'States' to State. The changing regime of peasant export production in mid-nineteenth century Java', in J.Th. Lindblad (ed.), *Historical foundations of a national economy in Indonesia 1890s–1990s*. Amsterdam: Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, 123–135.
- [Encyclopaedie] (1896–1905). *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië*. (4 Vols) 's-Gravenhage / Leiden: Nijhoff / Brill.
- Eng, P. van der (1992). 'The Real Domestic Product of Indonesia, 1880–1989', *Explorations in Economic History*, 39, 343–373.
- (1993a). *Agricultural growth in Indonesia since 1880. Productivity change and the impact of government policy*. Dissertation Rijksuniversiteit Groningen.
- (1993b). *The 'colonial drain' from Indonesia, 1823–1990*. Canberra: Research School of Pacific Studies.
- (1996). 'Challenging changes. Current themes in the economic history of Indonesia', *NEHA-bulletin. Tijdschrift voor de Economische Geschiedenis in Nederland*, 10 (2), 89–113.
- (1998). *Economic benefits from colonial assets. The case of the Netherlands and Indonesia, 1870–1958*. unpublished research paper Australian National University, Canberra.
- (2002a). 'Halting progress. Indonesia's economic development since 1880', *Itinerario. European Journal of Overseas History*, 26 (3–4), 15–34.
- (2002b). 'Indonesia's growth performance in the twentieth century', in A. Maddison, D.S. Prasada Rao and W. Shepherd (eds), *The Asian economies in the twentieth century*. Cheltenham: Edward Elgar, 143–179.
- Enk, E.M.C. van (1999). *Britse kooplieden en de cultures op Java. Harvey Thomson (1790–1837) en zijn financiers*. Dissertation Vrije Universiteit Amsterdam.
- Evers, K. (1984). *Leven en werk van M.T.H. Perelaer (1831–1901)*. Leiden: s.n.
- (1986). 'De opiumroman Baboe Dalima (1886) van M.T.H. Perelaer', *Indische Letteren*, 1 (2), 53–65.
- Fasseur, C. (1975). *Kultuurstelsel en koloniale baten. De Nederlandse exploitatie van Java 1840–1860*. Leiden: Universitaire Pers.
- (1979). 'Een koloniale paradox. De Nederlandse expansie in de Indonesische archipel in het midden van de negentiende eeuw 1830–1870', *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 92, 162–186.
- (1992). *The politics of colonial exploitation. Java, the Dutch and the Cultivation System, 1840–1860*. Ithaca: Cornell University.
- (1994). 'Cornerstone and stumbling block. Racial classification and the late colonial state in Indonesia', in R. Cribb (ed.), *The late colonial state in Indonesia. Political and economic foundations of the Netherlands Indies 1880–1942*. Leiden: KITLV Press, 31–56.
- Faure, D. (1996a). 'Company law and the emergence of the modern firm', in R.A. Brown (ed), *Chinese business enterprise. Critical perspectives on business and management*. (4 Vols) London: Routledge, 263–281.
- (1996b). 'The lineage as business company. Patronage versus law in the development of Chinese business', in R.A. Brown (ed), *Chinese business enterprise. Critical perspectives on business and management*. (4 Vols) Originally published in 1989. London: Routledge, 82–106.

- (2005). *China and capitalism. A history of business enterprise in modern China*. Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Faure, D. and Pang, A. (1996). 'The power and limit of the private contract in Ming-Qing China and today', in R.A. Brown (ed), *Chinese business enterprise. Critical perspectives on business and management*. (4 Vols). London: Routledge.
- Feldwick, W. (1917). *Present day impressions of the Far East and prominent and progressive Chinese at home and abroad. The history, people, commerce, industries and resources of China, Hong Kong, Indo-China, Malaya and Netherlands India*. London: The Globe Encyclopedia Company.
- (1926). *Ports and cities of the world. One of a series of standard commercial encyclopedias on the actual and potential markets of the world. Seventh publication. Comprising Africa, New Zealand, Australia, Netherlands East Indies*. London: The Globe Encyclopedia Company.
- Fernando, M.R. (1996). 'Growth of non-agricultural economic activities in Java in the middle decades of the nineteenth century', *Modern Asian Studies*, 30 (1), 77–119.
- Fernando, M.R. and Bulbeck, D. (eds) (1992). *Chinese economic activity in Netherlands India. Selected translations from the Dutch*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Fischer, E.J., Gerwen, J.L.J.M. van and Winkelman, H.J.M. (1991). *Bestemming Semarang. Geschiedenis van de textielfabrikanten Gelderman in Oldenzaal 1817–1970*. Oldenzaal / Amsterdam: Gelderman Stichting / NEHA.
- Fischer, L.R. and Nordvik, H.W. (1994), 'Economic theory, information and management in shipbroking. Fearnley and Eger as a case study, 1869–1972' in: S.P. Ville and D.M. Williams, *Management, finance and industrial relations in maritime industries. Essays in international maritime and business history*. St. John's (Newfoundland): International Maritime Economic History Association, 1–29.
- Fokkens, F. (1875). *Praktische handleiding voor reizigers van het Nieuwe Diep naar Batavia door het Suez-Kanaal met de booten der Stoomvaart-Maatschappij Nederland*. Delft: H. van Gijn.
- (1992). 'A plea for tighter controls on Chinese revenue farming and immigration', in M.R. Fernando and D. Bulbeck (eds), *Chinese economic activity in Netherlands India. Selected translations from the Dutch*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 58–75.
- Foster, A.L. (2005). 'Opium. Building block of empire', *IIAS Newsletter*, 36 (March 2005), 13.
- Fox, J.J. et al. (eds) (1980). *Indonesia. Australian perspectives*. Canberra: Australian National University, Research School of Pacific Studies.
- Francis, E. (1856). *Herinneringen uit den levensloop van een Indisch' ambtenaar van 1815 tot 1851 medegedeeld in brieven door E. Francis. Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, President der Javasche Bank, oud Hoofdamtenaar*. Batavia: H.M. van Dorp.
- [Fromberg] (1926). *Mr. P.H. Fromberg's verspreide geschriften verzameld door Chung Hwa Hui, Chineesche Vereeniging in Nederland*. Leiden: Leidsche Uitgeversmaatschappij.
- Fukuda Shozo (1995). *With sweat and abacus. Economic roles of Southeast Asian Chinese on the eve of World War II*. Originally published in 1939 in Japanese as *Kakyo Keizai-Ron*. Singapore: Select Books.
- Furnivall, J.S. (1939). *Netherlands India. A study of plural economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- (1944). *Netherlands India. A study of plural economy*. Cambridge / New York: At the University Press / The MacMillan Company.
- (1948). *Colonial policy and practice. A comparative study of Burma and Netherlands India*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gaastra, F.S. (1991). *De geschiedenis van de VOC*. Zutphen: Walburg.
- Gaastra, F.S. and Emmer, P.C. (1977). 'De vaart buiten Europa', in *Maritieme Geschiedenis der Nederlanden* (Vol 3). Bussum.
- Gambetta, D. (ed). (1988). *Trust. Making and breaking cooperative relations*. New York: Basil Blackwell.

- Gang Deng (1993). *Development versus stagnation. Technological continuity and agricultural progress in pre-modern China*. Westport (CT) / London: Greenwood Press.
- (1997). *Chinese maritime activities and socio-economic development, c. 2100 B.C. – 1900 A.D.* Westport (CT) / London: Greenwood Press.
- (1999a). *The pre-modern Chinese economy. Structural equilibrium and capitalist sterility*. London / New York: Routledge.
- (1999b). *Maritime sector, institutions, and sea power of pre-modern China*. Westport (CT) / London: Greenwood Press.
- Gardella, Robert (1992). 'Squaring accounts. Commercial bookkeeping methods and capitalist rationalism in late Qing and Republican China', *The Journal of Asian Studies*, 51 (2), 317–339.
- Gelderen, J. van (1966). 'The economics of the tropical colony', in W.F. Wertheim et al. (eds), *Indonesian economics. The concept of dualism in theory and policy*. (2nd ed.) The Hague: W. van Hoeve Publishers Ltd, 111–164.
- Gennep, J. van (1884). 'De Vreemde Oosterlingen en de lijfswang', *De Economist*, (1), 362–380.
- (1895). 'Mr. W.K. baron van Dedem', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, (1), 318–320.
- Geuns, M. van (1906). *Door Oost-Semarang. Een reisverhaal met beschouwingen*. Soerabaja: Soerabajasch Handelsblad.
- Gimbrère, E.G.J. (1924). *Handelscredieten*. 's-Gravenhage: Belinfante.
- (1928). *Eenige beschouwingen over de financiering van de suikerindustrie en den suikerhandel op Java*. Tilburg: Drukkerij Henri Bergmans & Cie.
- Godée Molsbergen, E.C. (1935). *Gedenkboek Reynst & Vinju 1836–1936*. Batavia: Reynst & Vinju.
- Godley, M.R. (1981). *The Mandarin-capitalists from Nanyang. Overseas Chinese enterprise in the modernization of China, 1893–1911*. Cambridge: Cambridge University Press.
- (1996). *Patterns of enterprise. Ethnicity and entrepreneurship in Southeast Asia*. unpublished research paper Monash University.
- Godley, A. and Ross, D.M. (1996). 'Introduction: bank, networks and small firm finance', *Business History*, 38 (3), 1–10.
- Goedhart, A. (1999). *Eerherstel voor de plantage. Uit de geschiedenis van de Handelsvereniging 'Amsterdam' (HVA) 1879–1983*. Alphen aan de Rijn: Albini.
- Goedkoop, J.A.M. (1990). 'Handelsvereniging 'Amsterdam' 1945–1958. Herstel en heroriëntatie', *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek*, 7, 219–240.
- Goey, F. de (ed) (1991). *Vaart op Insulinde. Uit de beginjaren der Rotterdamsche Lloyd NV 1883–1914*. Rotterdam / Hilversum: Het Centrum voor Bedrijfs geschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam / Uitgeverij Verloren.
- (1993). 'Water- en luchttransport in Nederland, 1814–1990', *Zee-, binnen-, luchtvaart en hulpbedrijven van het vervoer. Een geschiedenis en bronnenoverzicht*. Amsterdam: NEHA-Publications, 5–59.
- Goey, F. de and Laar, P. van de (1995). 'Scheepsfinanciering. Een comparatief perspectief 1870–1970', *Tijdschrift voor Zee geschiedenis*, 14, 23–61.
- Goldstone, J.A. (2002). 'Efflorescences and economic growth in world history. Rethinking the "Rise of the West" and the Industrial Revolution', *Journal of World History*, 13 (2), 323–389.
- Gooszen, H. (1999). *A demographic history of the Indonesian archipelago, 1880–1942*. Leiden: KITLV Press.
- Gordon, A. (1979). 'The collapse of Java's colonial sugar system and the breakdown of independent Indonesia's economy', in F. van Anrooij et al. (eds), *Between people and statistics. Essays on modern Indonesian history presented to P. Creutzberg*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff, 251–265.
- Govaars-Tjia, M.T.N. (1999). *Hollands onderwijs in een koloniale samenleving. De Chinese ervaring in Indonesië 1900–1942*. Afferden: De Vijver.
- Graaf, T. de, *Voor Handel en Maatschappij. Geschiedenis van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, 1824–1964*. Amsterdam: Boom.

- Graaff, B. de (1997). *Kalm, temidden van woedende golven. Het Ministerie van Koloniën en zijn taakomgeving 1914–1940*. Zutphen: SDU Uitgevers.
- Griffiths, R.T. (ed) (1987). *The Netherlands and the gold standard 1931–1936. A study in policy formation and policy*. Amsterdam: NEHA.
- Groeneboer, K. (1998). *Gateway to the West. The Dutch language in colonial Indonesia, 1600–1950. A history of language policy*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Guinnane, T.W. (2005). *Trust. A concept too many*. Unpublished research paper Economic Growth Center Yale University, New Haven.
- Gutem, V.B. van (1919). 'Tjina mindering. Eenige aantekeningen over het Chineesche geld-schieterswezen op Java', *Koloniale Studiën*, 3 (1), 106–150.
- Haccoû, J.F. (1947). *De Indische exportproducten. Hun beteekenis voor Indië en Nederland*. Leiden: H.E. Stenfort Kroese Uitgevers-Maatschappij, N.V.
- Hackett Fischer, D. (1970). *Historians' fallacies. Toward a logic of historical thought*. New York: Harper & Row Publishers.
- Hammersley, M. 1993. *What's wrong with ethnography?* London: Routledge.
- Haslach, R.D. (1985). *Nishi no kaze, hare. Nederlandsch-Indische inlichtingendienst contra agressor Japan*. Weesp: Van Kampen & Zn.
- Heekeren, C.S. van (1870). *Geschillen tusschen den heer C.S. van Heekeren en de Internationale Crediet en Handels-Vereeniging Rotterdam, gevestigd te Rotterdam, waarop door de Directie van gemelde Vereeniging een ontslag als Hoofdagent op Java voor den heer C.S. van Heekeren werd gebaseerd, het daarover gevoerde proces voor de heeren W.S. Burger Wzn, Mr. H.H. Tels en Mr. H.C. Verniers van der Loeff, arbiters benoemd door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, en hunne uitspraken*. Maastricht: Drukkerij van Jos. Russel.
- Helfferrich, E. (1914). *Die Niederländisch-Indischen Kulturbanken*. Jena: Gustav Fischer.
- (1916). 'De Culturbanken gedurende de laatste jaren', *Koloniale Studiën*, 1 (3), 169–207.
- (2000). *Ein Leben*. [Originally published in 1948] Jakarta: Deutsch-Indonesische Industrie- und Handelskammer (EKONID).
- Henley, D. (1997). *Entrepreneurship, individualism and trust in Indonesia*. unpublished research paper KITLV, Leiden.
- (2005). 'De zelfkant van de rede' in D. Henley, F.A.M. Hüsken and H.M.Ch. de Jonge (eds), *Schemerzones & schaduwzijden : opstellen over ambiguïteit in samenlevingen*, Nijmegen: Roelants, 86–91.
- Heuken, A. (1996). 'Arab landowners in Batavia/Jakarta', *Indonesia Circle*, 68, 65–74.
- Hiemstra, S. (1998). *Duitsland en zijn Insulinde*. MA-thesis Universiteit van Amsterdam.
- Hoadley, M.C. (2004). *The role of law in contemporary Indonesia*. Lund: Centre for East and South-East Asian Studies Lund University, Sweden.
- Hoetink, B. (1917). 'So Bing Kong. Het eerste hoofd der Chineezzen te Batavia (1619–1636)', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 73, 344–415.
- (1922). 'Chineesche officieren te Batavia onder de Compagnie', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 78, 1–136.
- Hogesteeger, G. and Tutert, J.W.M. (1995). 'De Overlandmail', in G. Hogesteeger (ed.), *Naar de gordel van smaragd. De postverbindingen tussen Nederland en Nederlands-Indië 1602–1940*. Den Haag: SeaPress, 27–49.
- Hogesteeger, G. and Tutert, J.W.M. (1995). 'De Mails', in G. Hogesteeger (ed.), *Naar de gordel van smaragd. De postverbindingen tussen Nederland en Nederlands-Indië 1602–1940*. Den Haag: SeaPress, 51–80.
- Hoogerwerf, E.J. (1990). *Persgeschiedenis van Indonesië tot 1942. Geannoteerde bibliografie*. Leiden: KITLV Uitgeverij.
- Horn, N.A. van (1997). 'Het Indische handelshuis Bauermann in de negentiende eeuw', in: *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis*, 60, 137–158.
- Horn, N.A. van et al. (2000). *Onderzoek naar de particuliere bank- en levensverzekeringstegen-eden van Nederlanders in Nederlands-Indië/Indonesië 1940–1958. Verricht in opdracht van de Begeleidingscommissie Onderzoek Indische Tegoeden*. s.l.: s.n.

- Horn-van Nispen, M.L. ten (2004). 'Op weg naar een imperium. Organisatie en techniek van de wegenbouw', in W. Ravesteijn and J. Kop (eds), *Bouwen in de Archipel. Burgerlijke Openbare Werken in Nederlands-Indië 1800–2000*. Zutphen: Walburg Pers, 47–60.
- Houben, V.J.H. (1994a). *Kraton and Kumpeni. Surakarta and Yogyakarta, 1830–1870*. Leiden: KITLV Press.
- (1994b). 'Trade and state formation in Central Java, 17th–19th century', in G.J. Schutte (ed.), *State and trade in the Indonesian archipelago*. Leiden: KITLV Press, 61–76.
- (1996). *Van kolonie tot eenheidsstaat. Indonesië in de negentiende en twintigste eeuw*. Leiden: Vakgroep Talen en Culturen van Zuid-Oost Azië en Oceanië, Rijksuniversiteit te Leiden.
- Houben, V.J.H. and Lindblad, J.Th. (1999). *Coolie labour in late colonial Indonesia. A study of labour relations in the Outer Islands c. 1900–1940*. Wiesbaden: Harrassowitz.
- Houtman, F. de (1603). *Spraeck ende woord-boeck inde Maleysche ende Madagaskarsche talen met vele Arabische ende Turcsche woorden. Inhoudende twaelf tsamensprekingen inde Meleysche ende inde Madagaskarsche spraken met alderhande woorden ende namen ghestelt naer ordre vanden A.B.C. alles int Nederduytsch verduyts*. Amsterdam: Jan Evertsz. Cloppenburch.
- Hudig Dzn, J. (1886). *Suikerlords*. Amsterdam: Kampen.
- (1922). *De West-Indische zaken van Ferrand Whaley Hudig 1759–1797 door zijn achterkleinzoon J. Hudig Dzn*. Amsterdam: De Bussy.
- Hugenholtz, W.R. (1994). 'The land rent question and its solution 1850–1920', in R. Cribb (ed.), *The late colonial state in Indonesia. Political and economic foundations of the Netherlands Indies 1880–1942*. Leiden: KITLV Press, 139–172.
- Huijts, J. and Tils, S. (1994). 'De veranderende scheepvaart tussen 1870 en 1930 en de gevolgen voor de handel op Nederlands-Indië', in E.J. Fischer (ed), *Katoen voor Indië. Sociale ondernemers op het spoor van de vooruitgang 1825–1940*. Amsterdam: NEHA, 57–73.
- Huizinga, L. (1975). *"Trek jij je jas eens uit." Kroniek van een koopmanshuis in het beeld van 75 jaar wereldgeschiedenis*. Naarden: Hagemeijer N.V.
- Hüsken, F. (1994). 'Declining welfare in Java. Government and private inquiries, 1903–1914', in R. Cribb (ed.), *The late colonial state in Indonesia. Political and economic foundations of the Netherlands Indies 1880–1942*. Leiden: KITLV Press, 213–227.
- Idema, H.A. (1924). *Parlementaire geschiedenis van Nederlandsch-Indië 1891–1918*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- [Importhandel] (1923). 'Het nieuwe beeld van den Indischen importhandel', *De Indische Gids*, 45 (2), 898–900.
- [Internatio] (1913). *Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de Internationale Crediet- en Handelsvereeniging "Rotterdam"*. Rotterdam: Internatio.
- (1938). *NV Internationale Crediet- en Handels- Vereeniging "Rotterdam". Gedenkboek uitgegeven bij het vijf- en zeventigjarig bestaan op 28 augustus 1938*. Rotterdam: Internatio.
- Jacobs, E.M. (2000). *Koopman in Azië. De handel van de Verenigde Oost-Indische Compagnie tijdens de 18e eeuw*. Zutphen: Walburg Pers.
- (2002). 'De Verenigde Oost-Indische Compagnie. Een veelkantig bedrijf', *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 115 (2), 525–543.
- Jacobs, J. and Smits, J.P. (2001). 'Conjunctuurbewegingen in Nederland gedurende de negentiende eeuw – met een internationale vergelijking', *NEHA-jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis*, 64, 178–199.
- Jansen, G. (s.a.). *Vreemde Oosterlingen*. Deventer: Uitgeverij W. van Hoeve.
- [Javasuiker] (1932–1933), 'De Javasuiker', *Economisch Weekblad*, extra issue December 1932 / Januari 1933.
- Jones, G. (1998). 'Multinational trading companies in history and theory', in G. Jones (ed), *The multinational traders*. London / New York: Routledge, 1–21.
- (2000). *Merchants to multinationals. British trading companies in the nineteenth and twentieth centuries*. New York: Oxford University Press.

- Jong, H.W. de (1995). 'In unity power? Business combinations in Dutch economic history', in C.A. Davids, F. de Goeij and D. de Wit (eds), *Proceedings of the Conference on Business History. October 1994. The Netherlands. A collection of papers presented at the International Conference on Business History, October 24 and 25 1994, at the Centre of Business History (CBG), Faculty of History and arts, Erasmus University Rotterdam, The Netherlands*. Rotterdam: Centre of Business History (CBG), Erasmus University Rotterdam.
- Jong, J. de (1989). *Van batig slot naar ereschuld. De discussie over de financiële verhouding tussen Nederland en Indië en de hervorming van de Nederlandse koloniale politiek 1860–1900*. 's-Gravenhage: SDU.
- Jong, L. de (1984). *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog. 11a Nederlands-Indië I*. 's Gravenhage: Staatsuitgeverij.
- Jong, P. de (1995). *Handel en wandel in de kolonie. Drie handelshuizen in Nederlands-Indië*, MA-thesis Universiteit Leiden.
- Jonge, H. de (2000). 'A divided minority. The Arabs of Batavia', in K. Grijns and P.J.M. Nas (eds), *Jakarta-Batavia. Socio-cultural essays*. Leiden: KITLV Press, 143–156.
- (2002). 'Contradictory and against the grain. Snouck Hurgronje on the Hadramis in the Dutch East Indies (1889–1936)', in H. de Jonge and N. Kaptein (eds), *Transcending borders. Arabs, politics, trade and Islam in Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, 219–234.
- Jonker, J. (1996). *Merchants, bankers, middlemen. The Amsterdam money market during the first half of the 19th century*. Amsterdam: NEHA.
- Jonker, J. and Sluyterman, K. (2000). *Thuis op de wereldmarkt. Nederlandse handelshuizen door de eeuwen heen*. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- Jonkers, J.E. (1942). *Vrouwe Justitia in de Tropen. Strafrecht*. Deventer: Uitgeverij W. van Hoeve.
- [Kali Bezaar] (1862). 'De Kali Bezaar te Batavia', *Het Bijblad van De Economist*, 153–177.
- Kallioinen, M. (2004). 'Information, communication, technology, and business in the nineteenth century. The case of a Finnish merchant house', *Scandinavian Economic History Review*, 52 (1), 19–33.
- Kamerling, R.N.J. (1982). *De N.V. Oliefabrieken Insulinde in Nederlands-Indië. Bedrijfsvoering in het onbekende*. Franeker: T. Wever B.V.
- Kaminski, H. (1999). *Jakarta-Batavia. Deutsche Kaufmannschaft im 20. Jahrhundert dargestellt am Leben und Wirken des Deutschen Kaufmanns Dr. Emil Helfferich*. Jakarta: Deutsch-Indonesische Industrie- und Handelskammer (EKONID).
- Kan, J. van (1926). 'Uit de geschiedenis onzer codificatie. 12. De wenken van den handel', *Indisch Tijdschrift van het Recht*, 124, 346–356.
- (1926). 'Uit de geschiedenis onzer codificatie. 14. Een strijd om het adatrecht', *Indisch Tijdschrift van het Recht*, 124, 449–468.
- Kathirithamby-Wells, J. (1993). 'Restrains on the development of merchant capitalism in Southeast Asia before c. 1800', in A. Reid (ed), *Southeast Asia in the early modern era. Trade, power, and belief*. Ithaca (NY): Cornell University Press, 123–148.
- Keppy, P. (2001). *Hidden business. Indigenous and ethnic Chinese entrepreneurs in the Majalaya textile industry, West Java, 1928–1974*. Dissertation Vrije Universiteit Amsterdam.
- Kerkhof, J. van de (2005). 'Indonesianisasi of Dutch economic interests 1930–1960. The case of Internatio', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 161 (2/3), 181–209.
- Khoo Joo Ee (1998). *The Straits Chinese. A cultural history*. Amsterdam / Kuala Lumpur: The Pepin Press.
- Khudori (2005). *Gula rasa neoliberalisme. Pergumulan empat abad industri gula*. Jakarta: LP3ES.
- Kind, M. (2000). *Van kippenveren tot dieselmotoren. De geschiedenis van de technische handelmaatschappij Lindeteves N.V.* Schoorl: Uitgeverij Pirola.
- King, V. (1994). 'The sociology of Southeast Asia. A critical review of some concepts and issues', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 150 (1), 171–206.
- Kirby, W.C. (1995). 'China unincorporated. Company law and business enterprise in twentieth century China', *The Journal of Asian Studies*, 54 (1), 43–63.

- Klein, P.W. (1989). *The monetisation of the Dutch East Indies. A case of changing continuity, 1602–1942*. Wassenaar: Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences.
- Klinken, G. van (2005). 'New actors, new identities. Post-Suharto ethnic violence in Indonesia', in Dewi Fortuna Anwar et al. (ed), *Violent internal conflicts in Asia Pacific. Histories, political economies and policies*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia / LIPI / Lasema CNRS / KITLV-Jakarta, 79–101.
- Knaap, G.J. (1989). *Changing Economy in Indonesia. 9. Transport 1819–1940*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- (1996). *Shallow waters, rising tide. Shipping and trade in Java around 1775*. Leiden: KITLV Press.
- Knaap, G.J. and Nagtegaal, L.W. (1991). 'A forgotten trade. Salt in Southeast Asia 1670–1813', in R. Ptak and D. Rothermund (eds), *Emporia, commodities and entrepreneurs in Asian maritime trade, c. 1400–1750*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 125–157.
- Knaap, G.J. and Sutherland, H. (2004). *Monsoon traders. Ships, skippers and commodities in eighteenth-century Makassar*. Leiden: KITLV Press.
- Knight, R. (1993). *Colonial production in provincial Java. The sugar industry in Pekalongan-Tegal, 1800–1942*. Amsterdam: VU University Press.
- (1999). 'The Visible Hand in *Tempo Doeloe*. The culture of management and the organization of business in Java's colonial sugar industry', *Journal of Southeast Asian Studies*, 30 (1), 74–98.
- (2006). *Descrying the bourgeoisie. Sugar, capital and state in the Netherlands Indies, c. 1840–1884*. unpublished research paper University of Adelaide.
- Koch, D.M.G. (1916). 'Reorganisatie van de Kammers van Koophandel en Nijverheid', *Koloniale Studiën*, 1 (1), 15–31.
- Kong Yuanzhi (1987). 'A study of Chinese loanwords (from South Fujian dialects) in the Malay and Indonesian languages', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 143 (4), 452–467.
- (2005). *Silang budaya Tiongkok Indonesia*. Jakarta: PT Bhuaana Ilmu Populer Kelompok Gramedia.
- Kooy, T.P. van der (1931). *Hollands stapelmarkt en haar verval*. Amsterdam: H.J. Paris.
- Korthals Altes, W.L. (1979). 'De depreciatie van de Nederlandsch-Indische gulden in 1936', in F. van Anrooij et al. (eds), *Between people and statistics. Essays on modern Indonesian history presented to P. Creutzberg*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff, 157–173.
- (1987). *Changing Economy in Indonesia. 7. Balance of Payments 1822–1939*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- (1991). *Changing economy in Indonesia. 12a. General trade statistics 1822–1940*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- (1994). *Changing economy in Indonesia. 15. Prices (non-rice) 1814–1940*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- (2004). *Tussen cultures en kredieten. Een institutionele geschiedenis van de Nederlandsch-Indische Handelsbank en Nationale Handelsbank 1863–1964*. Amsterdam: Nederlands Instituut voor het Bank-, Verzekerings- en Effectenbedrijf.
- Korver, A.P.E. (1982). *Sarekat Islam, 1912–1916. Opkomst, bloei en structuur van Indonesië's eerste massabeweging*. Amsterdam: Historisch Seminarium van de Universiteit van Amsterdam.
- Kuhn, P.A. (2003). 'Qiaoxiang and emigrant communities. Some comparative questions', in L. Blussé and Chen Menghong (eds), *The archives of the Kong Koan of Batavia*. Leiden / Boston: Brill, 125–139.
- Kuitenbrouwer, M. (1985). *Nederland en de opkomst van het moderne imperialisme. Koloniën en buitenlandse politiek 1870–1902*. Amsterdam: Bataafsche Leeuw.
- Kuitenbrouwer, M. and Schijf, H. (1998). 'The Dutch colonial business elite at the turn of the century', *Itinerario. European Journal of Overseas History*, 22 (1), 61–86.
- Kuo Huey-Ying (2005). *Chinese sub-ethnic identities in nationalist movements. A study on Hong Kong and Singapore in the 1930s*. unpublished research paper State University of New York, Binghamton.

- Kwee Hui Kian (2004). *Colonization creeping in. The Dutch East India Company's promotion of petty coins in Central and East Java, 1740s-1790s*. unpublished research paper TANAP-project, Leiden.
- (2006). *The political economy of Java's Northeast coast, c. 1740–1800. Elite synergy*. Leiden / Boston: Brill.
- Kwee Tek Hoay (1936–1939), 'Asal moehlahnja timboel pergerakan Tionghoa jang modern di Indonesia', *Moestika Romans*, (73–84). [Translated by L. Williams (1969). *The origins of the modern Chinese movement in Indonesia*. Ithaca, New York: Cornell University]
- Laanen, J.T.M. van (1980). *Changing Economy in Indonesia*. 6. *Money and Banking 1816–1942*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- (1983). 'Het archief van De Javasche Bank. 125 jaar bedrijfs-, monetaire en algemeen economische geschiedenis van Nederlands-Indië', *Nederlands Archieven Blad. Tijdschrift van de Vereniging van Archivarissen in Nederland*, 87 (3), 275–297.
- (1990). 'Between the Java Bank and the Chinese moneylender. Banking and credit in colonial Indonesia', in A. Booth, W.J. O'Malley and A. Weidemann (eds), *Indonesian economic history in the Dutch colonial era*. New Haven: Yale University, 244–266.
- Laar, H.J.M. van de (1978). *Opperbankier en wetenschapsman. Willem Cornelis Mees 1813–1884*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- Leidelsemeijer, M. (1992). 'Technische ontwikkeling in de suikerindustrie op Java 1795–1870', *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek*, 9, 95–123.
- (1997). *Van suikermolen tot grootbedrijf. Technische vernieuwing in de Java- suikerindustrie in de negentiende eeuw*. Amsterdam: NEHA.
- Laur, J.C. van (1955). *Indonesian trade and society. Essays in Asian social and economic history*. The Hague / Bandung: W. van Hoeve.
- Lev, D.S. (1985). 'Colonial law and the genesis of the Indonesian state', *Indonesia*, 40, 57–74.
- (2000). 'The origins of the Indonesian advocacy', in D.S. Lev (ed.) *Legal evolution and political authority in Indonesia*. Den Haag: Kluwer Law International, 245–283.
- Li Minghuan (2003). 'From 'Sons of the Yellow Emperor' to 'Children of Indonesian soil'. Studying Peranakan Chinese based on the Batavia Kong Koan archives', *Journal of Southeast Asian Studies*, 34 (2), 215–230.
- Liem, G.K.N. (1997). *"Vreemde Oosterlingen". Een verkenning in de Nederlands-Indische wetgeving met betrekking tot de Chinezen en haar invloed op het leven van deze bevolkingsgroep*. MA-thesis Universiteit van Amsterdam.
- Liem Thian Joe (1933). *Riwajat Semarang. Dari djamannja Sam Poo sampe Terhapoesnja Kongkoan*. Semarang.
- Liem Tjwan Ling (1979). *Raja gula Oei Tiong Ham*. Surabaya: Liem.
- Liem Twan Djie (1947). *De distribueerende tusschenhandel der Chinezen op Java*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- Limlingan, V.S. (1986). *The Overseas Chinese in ASEAN. Business strategies and management practices*. Manila: Vita Development Corporation.
- Lindblad, J.Th. (1986). 'Economische aspecten van de Nederlandse expansie in de Indonesische archipel 1870–1914', in J. van Goor, *Imperialisme in de marge. De afronding van Nederlands-Indië*. Utrecht: HES Uitgevers, 227–266.
- (1988a). *Between Dayak and Dutch. The economic history of Southeast Kalimantan 1880–1942*. Dordrecht / Providence: Foris Publications.
- (1988b). 'De handel tussen Nederland en Nederlands-Indië 1874–1939', *Economisch en Sociaal-Historisch Jaarboek*, 51, 240–288.
- (1989a). 'Economic aspects of the Dutch expansion in Indonesia 1870–1914', *Modern Asian Studies*, 23 (1), 1–23.
- (1989b). 'The economic history of colonial Indonesia: a historiographical survey', *Economic and Social History in the Netherlands*, 1, 31–47.
- (1989c). 'De opkomst van de Buitengewesten', in A.H.P. Clemens and J.Th. Lindblad (eds), *Het belang van de Buitengewesten. Economische expansie en koloniale staatsvorming in de Buitengewesten van Nederlands-Indië 1870–1942*. Amsterdam: NEHA, 1–37.

- (1990). 'Bedrijfsgechiedenis betreffende Nederlands-Indië (1602–1958)', *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek*, 7, 127–142.
- (1991). 'Foreign investment in late-colonial and post-colonial Indonesia', *Economic and Social History in the Netherlands*, 3, 183–208.
- (1993). 'Ondernemen in Nederlands-Indië c. 1900–1940', *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, 108, 699–710.
- (1994a). 'The contribution of foreign trade to colonial state formation', in R. Cribb (ed), *The late colonial state in Indonesia. Political and economic foundations of the Netherlands Indies 1880–1942*. Leiden: KITLV Press, 93–115.
- (1994b). 'Foreign trade and economic growth in late colonial Indonesia 1900–1940', in A.J.H. Latham and H. Kawakatsu (eds), *The evolving structure of the East Asian economy system since 1700. A comparative analysis*. Milan: Università Bocconi, 57–68.
- (1995a). 'Colonial rule and economic development. A review of the recent historiography on Indonesia', *Jahrbuch für Wirtschaftsgeschichte*, 1, 9–22.
- (1995b). 'Current trends in the economic history of Southeast Asia', *Journal of Southeast Asian Studies*, 26 (1), 159–168.
- (1998). *Foreign investment in Southeast Asia in the twentieth century*. London: Macmillan.
- (2000). 'Structural origins of the economic depression in Indonesia during the 1930s', in P. Boomgaard and I. Brown (eds), *Weathering the storm. The economies of Southeast Asia in the 1930s depression*. Singapore / Leiden: ISEAS / KITLV Press, 123–142.
- (2002). 'Politieke economie en de dekolonisatie in Indonesië', in J.Th. Lindblad and W. van der Molen (eds), *Macht en majesteit. Opstellen voor Cees Fasseur*. Leiden: Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost Azië en Oceanië, Universiteit Leiden.
- [Lindeteves] (1939). *Lindeteves-Stokvis 1889–1939*. s.l.: s.n.
- Locher-Scholten, E.B. (1981). *Ethiek in fragmenten. Vijf studies over koloniaal denken en doen van Nederlanders in de Indonesische archipel. 1877–1942*. Utrecht: HES Uitgevers.
- (1994a). 'Dutch expansion in the Indonesian archipelago around 1900 and the Imperialism Debate', *Journal of Southeast Asian Studies*, 25, 91–111.
- (1994b). *Sumatraans sultanaat en koloniale staat. De relatie Djambi-Batavia (1830–1907) en het Nederlandse imperialisme*. Leiden: KITLV Press.
- Lohanda, M. (1996). *The Kapitan Cina of Batavia 1837–1942. A history of Chinese establishment in colonial society*. Jakarta: Penerbit Djambatan.
- (2001). *The Kapitan Cina of Batavia 1837–1942. A history of Chinese establishment in colonial society*. (2nd ed.) Jakarta: Penerbit Djambatan.
- (2002). *Growing pains. The Chinese and the Dutch in colonial Java, 1890–1942*. Jakarta: Yayasan Cipta Loka Caraka.
- (2005). 'The passen- en wijkenstelsel. Dutch practice of restriction policy on the Chinese', *Jurnal Sejarah*, 12 (12), 58–76.
- Lombard, D. and Salmon, C. (1994). 'Islam and Chineseness', *Indonesia*, 57, 115–131.
- Lombard-Salmon, C. (1971). 'Le sjair de l'association Chinoise de Batavia (1905)', *Archipel*, 2, 55–100.
- Lorenz, C. (1987). *De constructie van het verleden. Een inleiding in de theorie van de geschiedenis*. Amsterdam: Boom Meppel.
- Luijk, E.W. van and Ours, J.C. van (2001). 'The effects of government policy on drug use: Java, 1875–1904', *The Journal of Economic History*, 61 (1), 1–18.
- Lustick, I.S. (1996). 'History, historiography and political science. Multiple historical records and the problem of selection bias', *The American Political Science Review*, 90 (3), 605–618.
- Maanen, J. van (1870). *Eenige opmerkingen over het geschrift van den Heer C.S. van Heekeren getiteld: "Ophelderingen over mijn ontslag als Hoofd-Agent op Java der Internationale Crediet- en Handels-Vereeniging "Rotterdam" en het daarover gevoerde proces"*. Samarang: De Groot, Kolff & Co.
- Mack, A. (2001). *Rethinking the dynamics of capital accumulation in colonial and post-colonial Indonesia. Production regulation*. Dissertation University of Sidney.

- Mackie, J. (1976). *The Chinese in Indonesia. Five essays*. Melbourne: Nelson / Australian Institute of International Affairs.
- (1991). 'Towkays and Tycoons. The Chinese in Indonesian economic life in the 1920s and 1980s', *Indonesia*, 47, 83–96.
- Mandal, S.K. (1994). *Finding their place. A history of Arabs in Java under Dutch rule, 1800–1924*. Dissertation Columbia University.
- Mansvelt, W.M.F. (1924). *Geschiedenis van de Nederlandsche Handel-Maatschappij*. (2 Vols) Haarlem: Joh. Enschedé en Zonen.
- (1938). *De eerste Indische handelshuizen*. Batavia: Centraal Kantoor voor de Statistiek.
- Man-Houng Lin, (2001). 'Overseas Chinese merchants and multiple nationality. A means for reducing commercial risk 1895–1935', *Modern Asian Studies*, 35 (4), 985–1009.
- Mastenbroek, W.E. van (1934). *De historische ontwikkeling van de staatsrechtelijke indeeling der bevolking van Nederlandsch-Indië*. Wageningen: H. Veenman & Zonen.
- Maters, M. (1998). *Van zachte wenk tot harde hand. Persvrijheid en persbreidel in Nederlands-Indië 1906–1942*. Hilversum: Verloren.
- McVey, R. (1992). 'The materialization of the Southeast Asian entrepreneur', in R. McVey (ed), *Southeast Asian capitalists*. Ithaca (NY): Cornell University, 7–33.
- Mees, W.C. (1851). *Het muntwezen van Nederlandsch-Indië*. Amsterdam.
- Meeter, P. (1881). *Advies van een deskundige in zake boekhouding en faillissementen van Chinezen*. Soerabaja: Sneldruk Naamlooze Vennootschap Soerabaiasch Handelsblad.
- Megill, A. (1989). 'Recounting the past. "Description", explanation, and narrative in historiography', *The American Historical Review*, 94 (3), 627–653.
- Menkhoff, T. (1993). *Trade routes, trust and trading networks. Chinese small enterprises in Singapore*. Saarbrücken / Fort Lauderdale: Breitenbach Publishers.
- Merrillees, S. (2000). *Batavia in nineteenth century photographs*. Singapore: Archipelago Press.
- Meulen, D. van der (2002). *Multatuli. Leven en werk van Eduard Douwes Dekker*. Amsterdam: Uitgeverij SUN.
- Miert, H. van (1995). *Een koel hoofd en een warm hart. Nationalisme, Javanisme en jeugdbeweging in Nederlands-Indië, 1918–1930*. Amsterdam: Bataafsche Leeuw.
- Moerman Jzn., J. (1929). *In en om de Chineesche kamp*. Weltevreden: Landsdrukkerij.
- Morris, H.S. (1967). 'Some aspects of the concept plural society', *Man*, 2 (2), 169–184.
- Multatuli (1860). *Max Havelaar, of de koffij-veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij*. Amsterdam: De Ruyter.
- Multavidi (1906). 'Een nieuwe staatsinkomst van f 10.000.000 per jaar', *Tijdschrift voor het Binnenlandsch Bestuur*, 30 (5), 338–352.
- [Nadeelen] (1850). 'Nadeelen door de Chinezen in de dessa's op Java veroorzaakt', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 12 (2), 216–218.
- Nagtegaal, L. (1996). *Riding the Dutch tiger. The Dutch East Indies Company and the north-east coast of Java, 1680–1743*. Leiden: KITLV Press.
- Ng Chin-Keong (1983). *Trade and society. The Amoy network on the China coast 1683–1735*. Singapore: Singapore University Press.
- (1991). 'The case of Chén I-lao. Maritime trade and overseas Chinese in Ching policies, 1717–1754', in R. Ptak and D. Rothermund (eds), *Emporia, commodities and entrepreneurs in Asian maritime trade, c. 1400–1750*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 373–400.
- Niel, R. van (1992). *Java under the Cultivation System. Collected writings*. Leiden: KITLV Press.
- (2005). *Java's Northeast coast 1740–1840. A study in colonial encroachment and dominance*. Leiden: CNWS Publications.
- Niemeijer, H.E. (2005). *Batavia. Een koloniale samenleving in de 17de eeuw*. Amsterdam: Uitgeverij Balans.
- Nieuwenhuys, R. (1963). 'De jonge koopman in het Indië van 1863', in H. Baudet (ed.), *Handelswereld en wereldhandel. Honderd jaren Internatio*. Rotterdam: Internatio, 75–99.
- (1972). *Oost-Indische spiegel. Wat Nederlandse schrijvers en dichters over Indonesië hebben geschreven, vanaf de eerste jaren der Compagnie tot op heden*. Amsterdam: Querido.

- North, D.C. (1990). *Institutions, institutional change and economic performance*. Cambridge / New York: Cambridge University Press.
- (1991). 'Institutions', *The Journal of Economic Perspectives*, 5 (1), 97–112.
- O'Brien, P.K. (1982). 'European economic development. The contribution of the periphery', *Economic History Review*, 35 (1), 1–18.
- (1990). 'European industrialization. From the voyages of discovery to the Industrial Revolution', in H. Pohl (ed), *The European discovery of the world and its economic effects on pre-industrial society, 1500–1800*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 154–177.
- Oei Hong Kian (1998). *Kind van het land. Peranakan Chinezen in drie culturen*. Leiden: Indonet.
- Olthof, W.L. (1941). *Babad Tanah Djawi in proza*. 's-Gravenhage: Nijhoff.
- Ong Eng Die (1943). *Chineezten in Nederlandsch-Indië. Sociografie van een Indonesische bevolkingsgroep*. Assen: Van Gorcum & Comp. N.V. (G.A. Hak & H.J. Prakke).
- Ong Hok Ham (1982). 'The Peranakan officers' families in nineteenth century Java', *Papers on the Dutch-Indonesian historical conference held at Lage Vuursche, 23–27 June 1980*. Leiden / Jakarta: Bureau of Indonesian Studies under the auspices of the Dutch and Indonesian Steering Committees of the Indonesian Studies Program, 278–291.
- Ong Tae Hae (1849). *The Chinaman abroad or a desultory account of the Malayan archipelago*. Shanghai: The Mission Press.
- Oosterwijk, B. (1996). *Koning van de koopvaart. Anthony van Hoboken (1756–1850)*. Amsterdam: De Bataafsche Leeuw.
- Osterhammel, J. (1983). *Britischer Imperialismus im Fernen Osten. Strukturen der Durchdringung und einheimischer Widerstand auf dem chinesischen Markt 1932–1937*. Bochum: Studienverlag Brockmeyer.
- Ours, J.C. van (1995). 'The price elasticity of hard drugs. The case of opium in the Dutch East Indies, 1923–1938', *Journal of Political Economy*, 103 (2), 261–279.
- Pan, L. (1998). *The encyclopedia of the Chinese overseas*. Singapore: Landmark Books Pte Ltd. and Editions Didier Millet.
- (1999). *The encyclopedia of the Chinese overseas*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.
- Panayi, P. (2000). *An ethnic history of Europe since 1945. Nations, states and minorities*. Harlow, England: Longman.
- Panglaykim, J. (1963). 'Some notes from the history of marketing. Indonesia from 1933 to the B.E. System of 1957', *Ekonomi dan Keuangan Indonesia*, 16 (2), 5–12.
- Panglaykim, J. and Palmer, I. (1989). 'Study of entrepreneurship in developing countries. The development of one Chinese concern in Indonesia', in Yoshihara Kunio (ed). *Oei Tiong Ham concern. The first business empire in Southeast Asia*. Kyoto: The Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University, 107–122.
- Pearson, M.N. (1990). 'Merchants and states', in J.D. Tracy (ed), *The rise of merchant Empires. Long-distance trade in the early modern world, 1350–1750*. Cambridge: Cambridge University Press, 41–116.
- Petrus Blumberger, J.Th. (1987). *De nationalistische beweging in Nederlandsch-Indië*. (Reprint of original published in 1931) Dordrecht / Providence: Foris publications.
- Poelinggomang, E.L. (2002). *Makassar abad XIX. Studi tentang kebijakan perdagangan maritim*. Jakarta: KPG (Kepustakaan Populer Gramedia).
- Poeze, H.A. (1994). 'Political intelligence in the Netherlands Indies', in R. Cribb (ed.), *The late colonial state in Indonesia. Political and economic foundations of the Netherlands Indies 1880–1942*. Leiden: KITLV Press, 229–245.
- Pomeranz, K. (2000). *The great divergence. China, Europe and the making of the modern world economy*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
- Pompe, B. (1997). 'The effects of the Japanese administration on the judiciary in Indonesia', in P. Post and E. Touwen-Bouwsma (eds), *Japan, Indonesia and the war. Myths and realities*. Leiden: KITLV Press, 51–63.
- Post, P. (1991). *Japanse bedrijvigheid in Indonesië 1868–1942. Structurele elementen van Japans economische expansie in Zuidoost Azië*. Dissertation Vrije Universiteit Amsterdam.

- (1993). 'Japan and the integration of the Netherlands East Indies into the world economy 1868–1942', *Review of Indonesian and Malaysian Affairs*, 27 (1–2), 134–165.
- (1995). 'Chinese business networks and Japanese capital in Southeast Asia, 1880–1940. Some preliminary observations', in R.A. Brown (ed), *Chinese business enterprise in Asia*. London: Routledge, 154–176.
- (1996). 'Characteristics of Japanese entrepreneurship in the pre-war Indonesian economy', in J.Th. Lindblad (ed). *Historical foundations of a national economy in Indonesia 1890s-1990s*. Amsterdam: Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, 297–314.
- (2002). 'The Kwik Hoo Tong Trading Society of Semarang, Java. A Chinese business network in late colonial Asia', *Journal of Southeast Asian Studies*, 33 (2), 279–296.
- (2004). *Dutch and Japanese encounters with Chinese commercial networks in Indonesia 1920s–1960. A comparison*. unpublished research paper NIOD, Amsterdam.
- Potting, C.J.M. (1997). *De ontwikkeling van het geldverkeer in een koloniale samenleving. Oostkust van Sumatra 1875–1938*. Amsterdam: Nederlands Instituut voor het Bank- en Effectenbedrijf.
- Pramoedya Ananta Toer (1998). *Hoakiau di Indonesia*. Jakarta: Penerbit Garba Budaya.
- Prins, B. de (2002). *Voor Keizer en Koning. Leonard du Bus de Gisignies 1780–1849. Commissaris-Generaal van Nederlands-Indië*. Amsterdam: Uitgeverij Balans.
- Pujo Semedi (2004). *Jolotigo. Economic organization of an Indonesian tea plantation company 1875–2003*. unpublished research paper Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta.
- Putnam, R.D. (1993). *Making democracy work. Civic traditions in modern Italy*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press
- Putten, F.P. van der (2001). *Corporate behaviour and political risk. Dutch companies in China 1903–1941*. Leiden: Research School CNWS, Leiden University.
- Purdey, J. (2005). *Anti-Chinese violence in Indonesia, 1996–1999*. Leiden: KITLV Press.
- Queeney Chang (1981). *Memoirs of a Nonya*. Singapore: Singapore University Press.
- Rafferty, E. (1984). 'Languages of the Chinese in Java. An historical review', *The Journal of Asian Studies*, 43 (2), 247–272.
- Ralph (1901). *Interpellatie van den afgevaardigde Van Kol in de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de benoeming van resident Fokkens tot tijdelijk lid van de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië*. 's-Gravenhage: Zuid-Holl. Boek- en Handelsdrukkerij.
- [Rapport] (1904). *Rapport van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid betreffende de maatregelen in het belang van de inlandsche nijverheid op Java en Madoera in verband met de door het moederland voor dit doel beschikbaar te stellen fondsen*. Batavia: Landsdrukkerij.
- Ravesteijn, W. (1997). *De zegenrijke heeren der wateren. Irrigatie en staat op Java, 1832–1942*. Delft: Delft University Press.
- Ravesteijn, W. and Kop, J. (eds), *Bouwen in de Archipel. Burgerlijke Openbare Werken in Nederlands-Indië 1800–2000*. Zutphen: Walburg Pers.
- Reid, A. (1988). *Southeast Asia in the age of commerce 1450–1680. The lands below the wind* (Vol 1). New Haven / London: Yale University Press.
- (1993a). *Southeast Asia in the age of commerce 1450–1680. Expansion and crisis* (Vol 2). New Haven / London: Yale University Press.
- (1993b). 'The origins of revenue farming in Southeast Asia', in J. Butcher and H. Dick (eds), *The rise and fall of revenue farming. Business elites and the emergence of the modern state in Southeast Asia*. Basingstoke / New York: Macmillan / St. Martin's Press, 69–79.
- (ed) (1996). *Sojourners and settlers. Histories of Southeast Asia and the Chinese. In honour of Jennifer Cushman*. Sidney: Allen & Unwin.
- (1997). 'Introduction', in A. Reid (ed), *The last stand of Asian autonomies. Responses to modernity in the diverse states of Southeast Asia and Korea, 1750–1900*. London: MacMillan, 1–25.
- Rommeling, W. (1994). *The Chinese war and the collapse of the Javanese state, 1725–1743*. Leiden: KITLV Press.

- Richards, J.F. (2002). 'Opium and the British Indian Empire. The Royal Commission of 1895', *Modern Asian Studies*, 36 (2), 375–420.
- Ricklefs, M.C. (2001). *A history of modern Indonesia since c. 1200*. (3rd ed.) Basingstoke: Palgrave.
- Rijxman, A.S. (1961). *A.C. Wertheim 1832–1897. Een bijdrage tot zijn levensgeschiedenis*. Amsterdam: Keesing.
- Roberts, R. (1993). 'What's in a name? Merchants, merchant bankers, accepting houses, issuing houses, industrial bankers and investment bankers', *Business History*, 35 (3), 22–38.
- Rodenberg, J.H.A.M. (1999). *Business & competitive intelligence. Managementdiscipline in de 21e eeuw*. Samsom: Alphen aan den Rijn.
- Roy, D. (2003). *Taiwan. A political history*. Ithaca / London: Cornell University Press.
- Rush, J.R. (1990). *Opium to Java. Revenue farming and Chinese enterprise in colonial Indonesia 1860–1910*. Ithaca: Cornell University Press.
- Salmon, C. (1991a). 'The Han family of East Java. Entrepreneurship and politics (18th–19th centuries)', *Archipel*, 41, 53–87.
- (1991b). 'A critical view of the opium farmers as reflected in a *Syair* by Boen Sing Hoo (Semarang, 1889)', in *Indonesia*, 47, 25–51.
- (1996). 'Ancestral halls, funeral associations and attempts at resinicization in nineteenth-century Netherlands India', in A. Reid (ed), *Sojourners and settlers. Histories of Southeast Asia and the Chinese. In honour of Jennifer Cushman*. Sidney: Allen & Unwin, 183–214.
- (1997). 'La communauté chinoise de Surabaya. Essai d'histoire, des origines à la crise de 1930', *Archipel*, 53, 121–206.
- [Samenvatting] (1912). *Samenvatting van de briefwisseling en de geschriften in zake de Javasche Bank in de jaren 1907–1912*. Amsterdam: C.A. Spin & Zoon.
- Sartono Kartodirdjo (1966). *The peasants' revolt of Banten in 1888. Its conditions, course and sequel. A study of social movement in Indonesia*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoff.
- (1973). *Protest movements in rural Java. A study of agrarian unrest in the nineteenth and early twentieth centuries*. Singapore et al.: Oxford University Press.
- Sato, S. (2004). 'Indonesia 1937–1942. Prelude to Japanese occupation', *IIAS Newsletter*, 34 (July 2004), 21.
- Schendel, F. van (2000). *Djoloitigo. Ontginning en exploitatie van een particuliere koffieonderneming op Java. 1875–1898*. Amsterdam: NEHA.
- Schijf, H. (1992). 'A.C. Wertheim. Portret van een joods bankier', *Groniek*, 115, 29–35.
- (1993). *Netwerken van een financieel-economische elite. Personele verbindingen in het Nederlandse bedrijfsleven aan het eind van de negentiende eeuw*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- [Schill] (1889). 'Th.F. Schill', *De Indische Gids*, 10 (1), 433–434.
- Schmiedell, J.H. (1924). *Gedenkschriften zum 50-jährigen bestehen der Firma Erdmann & Sielcken in Java 1875–1924*. Bergen aan Zee: s.n.
- Segers, W.A.I.M. (1987). *Changing Economy in Indonesia. 8. Manufacturing Industry 1870–1942*. Amsterdam: Royal Tropical Institute.
- Setiono, B.G. (2003). *Tionghoa dalam pusaran politik*. Jakarta: Elkasa.
- Shaughnessy, E.L. (ed). (2005). *China*. Kerkdriel: Librero.
- Shiraishi Takashi. (1990). *An age in motion. Popular radicalism in Java, 1912–1926*. Ithaca and London: Cornell University Press.
- (1997). 'Anti-Sinicism in Java's New Order', in D. Chirot and A. Reid (eds), *Essential outsiders. Chinese and Jews in the modern transformation of Southeast Asia and Central Europa*. Seattle: University of Washington Press, 187–207.
- Siebert, R. (2002). *Deutsche Spuren in Indonesien. Zehn Lebensläufe in bewegten Zeiten*. Bad Honnef: Horlemann Verlag.
- Sihotang, K. (1983). *Private ausländische Direktinvestitionen in Indonesien: 1870–1980. Rahmenbedingungen, Struktur und Entwicklungseffekte*. Stuttgart: K. Thienemanns Verlag.

- Sijs, N. van der (2000). *'Wie komt daar aan op die olifant?' Een zestiende-eeuws taalgidsje voor Nederland en Indië, inclusief het verhaal van de avontuurlijke gevangenschap van Frederik de Houtman in Indië*. Amsterdam en Antwerpen: Uitgeverij L.J. Veen.
- Simons, H. and Tophoven, N. (1994). 'Berichten over en weer. Informatiestromen tussen een Twents textielfabrikant en zijn Aziatische afzetmarkten (1875–1881)', in E.J. Fischer (ed), *Katoen voor Indië. Sociale ondernemers op het spoor van de vooruitgang 1825–1940*. Amsterdam: NEHA, 45–55.
- Singgih Tri Sulistiyono (1994). *Perkembangan pelabuhan Cirebon dan pengaruhnya terhadap kehidupan sosial ekonomi masyarakat kota Cirebon, 1859–1930*. MA-thesis Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta.
- (2003). *The Java Sea network. Patterns in the development of interregional shipping and trade in the process of national economic integration in Indonesia 1870s–1970s*. Dissertation Universiteit Leiden.
- Sipos, G.E. (1992). *Expansie, crisis en aanpassing. De geschiedenis van het handelshuis Internatio in Nederlands-Indië voor de Tweede Wereldoorlog en de mate waarin de aanpassing aan de crisis van de jaren dertig effectief was*. MA-thesis Universiteit Leiden.
- Skinner, G.W. (1957). *Chinese society in Thailand. An analytical history*. Ithaca: Cornell University Press.
- Slot, R. and Vecht, J.M. (1988). *Zicht op cijfers. Inleiding tot de analyse van jaarrekeningen*. (5th ed.) Leiden / Antwerpen: H.E. Stenfert Kroese B.V. / Wetenschappelijke & Educatieve Uitgevers.
- Sluyterman, K.E. (1998). 'Dutch multinational trading companies in the twentieth century', in G. Jones (ed), *The multinational traders*. London / New York: Routledge, 86–101.
- (2003). *Kerende kansen. Het Nederlandse bedrijfsleven in de twintigste eeuw*. Amsterdam: Boom.
- Smail, J.R.W. (1961). 'On the possibility of an autonomous history of modern Southeast Asia', *Journal of Southeast Asian History*, 2 (2), 72–102.
- Smallbone, D. and Lyon, F. (2002). 'A note on trust, networks, social capital and entrepreneurial behaviour', in H.H. Höhmann and F. Welter (eds), *Entrepreneurial strategies and trust. Structure and evolution of entrepreneurial behavioural patterns in East and West European environments. Concepts and considerations*. Bremen: Forschungsstelle Osteuropa, 19–26.
- Smets, P., Wels, H., and Van Loon, J. (eds). (1999). *Trust and Co-operation. Symbolic exchange and moral economies in an age of cultural differentiation*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- Soest, G.H. van (1888). 'Th.F. Schill', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 17 (1), 312–317.
- Somers, J.A. (2005). *Nederlandsch-Indië. Staatkundige ontwikkelingen binnen een koloniale relatie*. Zutphen: Walburg Pers.
- Somers Heidhues, M. (1992). *Banka tin and Mentok pepper. Chinese settlement on an Indonesian island*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Stapel, F.W. (1941). *De gouverneurs-generaal van Nederlandsch-Indië in beeld en woord*. Den Haag: Van Stockum.
- Steijlen, F. (compiler) (2002). *Memories of 'The East'. Abstracts of the Dutch interviews about the Netherlands East Indies, Indonesia and New Guinea (1930–1962) in the Oral History Project Collection*. Leiden: KITLV Press.
- Steijn Parvé, D.C. (1852). *Geschiedenis van het munt- en bankwezen van Nederlandsch-Indië, sedert de herstelling van het Nederlandsch gezag in 1816, vermeerderd met een overzicht van de bestaande muntstelsels in Britsch-Indië, Ceylon, eenige Portugeesche, Spaansche en Fransche koloniën, in China, Cochín-China, Arabië en Perzië*. Zaltbommel: Joh. Noman en Zoon.
- Stevens, T. (1982). *Van der Capellen's koloniale ambitie op Java. Economisch beleid in een stagnerende conjunctuur 1816–1826*. Amsterdam: Historisch Seminarium van de Universiteit van Amsterdam.
- Stout, H. (1963). 'Van de toko uit Rotterdam en van wat daarna kwam', in H. Baudet (ed). *Handelswereld en wereldhandel. Honderd jaren Internatio*. Rotterdam: Internatio, 17–74.
- Stuart-Fox, M. (2003). *A short history of China and Southeast Asia. Tribute, trade and influence*. Crows Nest (NSW): Allen & Unwin.

- Subrahmanyam, S. (1995). 'Of Imârat and Tijârat. Asian merchants and state power in the Western Indian ocean, 1400 to 1750', *Comparative Studies in society and History*, 37 (4), 750–780.
- Suhartono (1994). 'Cina Klonthong', in G.J. Schutte (ed.), *State and trade in the Indonesian archipelago*. Leiden: KITLV Press, 177–187.
- Susanto Zuhdi (2002). *Cilacap (1830–1942). Bangkit dan runtuhnya suatu pelabuhan di Jawa*. Jakarta: KPG (Kepustakaan Populer Gramedia).
- Sutherland, H.A. (1973). *Pangreh Pradja. Java's indigenous administrative corps and its role in the last decades of Dutch colonial rule*. Dissertation Yale University.
- (1979). *The making of a bureaucratic elite. The colonial transformation of the Javanese Priyayi*. Singapore: Heinemann.
- (1989). 'Eastern emporium and company town. Trade and society in eighteenth century Makassar', in F. Broeze (ed), *Brides of the sea. Port cities of Asia from the 16th-20th centuries*. Kensington: New South Wales University Press, 97–128.
- (1994). 'Writing Indonesian history in the Netherlands. Rethinking the past', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 150 (4), 785–804.
- (1995). 'Believing is seeing. Perspectives on political power and economic activity in the Malay world 1700–1949', *Journal of Southeast Asian Studies*, 26 (March), 133–146.
- Tagliacozzo, E. (1999). *Secret trades of the Straits. Smuggling and state formation along a Southeast Asian frontier, 1870–1910*. Dissertation Yale University.
- (2005). *Secret trades, porous borders. Smuggling and states along a Southeast Asian frontier, 1865–1915*. New Haven / London: Yale University Press.
- Tan Tjoan Ik (2002). *Op zoek naar Tan Bing*. Amstelveen: s.n.
- Taselaar, A. (1998). *De Nederlandse koloniale lobby. Ondernemers en de Indische politiek 1914–1940*. Leiden: CNWS.
- Teeuw, A. (1996). *Indonesisch-Nederlands woordenboek*. (4th rev. ed.). Leiden: KITLV Uitgeverij.
- Termorshuizen, G. (2001). *Journalisten en heethoofden. Een geschiedenis van de Indisch-Nederlandse dagbladpers 1744–1905*. Amsterdam / Leiden: Nijgh & Van Ditmar / KITLV Uitgeverij
- Thee Kian Wie (1977). *Plantation agriculture and export growth. An economic history of East Sumatra, 1863–1942*. Jakarta: LIPI.
- (1994). *Explorations in Indonesian economic history*. Jakarta: Lembaga Penerbit Fakultas Ekonomi Universitas Indonesia.
- T'ien Ju-K'ang (1953). *The Chinese of Sarawak. A study of social structure*. London: London School of Economics and Political Science.
- [Tionghoa] (1935). *Orang-orang Tionghoa jang terkemoeka di Java (Who's Who)*. Solo: The Biographical Publishing Centre.
- Tio Poo Tjiang (1923). *De suikerhandel van Java*. Amsterdam: J.H. de Bussy.
- Tobi, E.J. (1927). *Uitschakeling van den groothandel in industriele producten*. Roermond: J.J. Romen & Zonen.
- Tollebeek, J. and Verschaffel, T. (1992). *De vreugden van Houssaye. Apologie van de historische interesse*. Amsterdam: Wereldbibliotheek.
- Touwen, J. (1997). *Extremes in the archipelago. Trade and development in the Outer Islands of Indonesia, 1900–1942*. Dissertation Universteit Leiden
- (2001). *Shipping and trade in the Java Sea region, 1870–1940. A collection of statistics on the major Java Sea ports*. Leiden: KITLV Press.
- (2003). 'The economic history of Indonesia', *EH.Net Encyclopedia* (edited by R. Waples, 10–9-2003), <http://eh.net/encyclopedia/article/touwen.indonesia>, accessed on 22 May 2006.
- Trocki, C.A. (2002). 'Opium and the beginnings of Chinese capitalism in Southeast Asia', *Journal of Southeast Asian Studies*, 33 (2), 297–314.
- Twang Peck Yang (1987). *Indonesian business community in transformation, 1940–50*. Dissertation Australian National University.

- (1998). *The Chinese business élite in Indonesia and the transition to independence 1940–1950*. Kula Lumpur: Oxford University Press.
- Vanvugt, E. (1995). *Wettig opium. 350 jaar Nederlandse opiumhandel in de Indische archipel*. Amsterdam: In de Knipscheer.
- Veenendaal, G. (2004). 'De locomotief van de moderniteit. Aanleg van het net van spoor- en tramwegen', in W. Ravesteijn and J. Kop (eds), *Bouwen in de Archipel. Burgerlijke Openbare Werken in Nederlands-Indië 1800–2000*. Zutphen: Walburg Pers, 63–91.
- Veer, P. van 't (1969). *De Atjeh-oorlog*. Amsterdam: Uitgeverij De Arbeiderspers.
- Veering, A.J.A. (2004). 'Knopen in het maritieme netwerk. Vorming van het havenstelsel', in W. Ravesteijn and J. Kop (eds), *Bouwen in de Archipel. Burgerlijke Openbare Werken in Nederlands-Indië 1800–2000*. Zutphen: Walburg Pers, 129–157.
- [Verslag] (1891). 'Verslag van de twee en zestigste algemeene vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap, gehouden op 21 februari 1891 in een der lokalen van het genootschap "Natura Artis Magistra" te Amsterdam', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, 8 (2nd series), 305–311.
- Vickers, A. (2005). *A history of modern Indonesia*. Cambridge et al.: Cambridge University Press.
- Visman, F.H. (1941–1942). *Verslag van de commissie tot bestudeering van staatsrechtelijke hervormingen ingesteld bij gouvernementsbesluit van 14 september 1940*. (2 Vols) Batavia: Landsdrukkerij.
- Visser, S. (2002). *Business, ethnicity and state. The representational relationship of the Singapore Chinese Chamber of Commerce and the State, 1945–1997*. Dissertation Vrije Universiteit Amsterdam.
- Vitalis, L. (1851). 'Over de pachten in het algemeen, de onzedelijkheid van sommige, en de verdrukking waaraan de overmatige misbruiken van andere de Javaansche bevolking blootstellen', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 13, 365–386.
- Vissering, G. (1920). *Muntwezen en circulatiebanken in Nederlandsch-Indië*. Amsterdam: J.H. de Bussy.
- Vleming, J.L. (ed.). (1926). *Het Chinese zakenleven in Nederlands-Indië*. Weltevreden: Landsdrukkerij.
- Vogel, J. (1992). *De opkomst van het Indocentrische geschiedbeeld. Leven en werken van B.J.O. Schrieke en J.C. van Leur*. Hilversum: Verloren.
- Voortland, A. and Keizer, W.G.N. de (1944). *Indisch getij, Hollandsche bakens*. Maastricht: N.V. Leiter-Nypels.
- Vries, J. de and Woude, A. van der (1995). *Nederland 1500–1815. De eerste ronde van moderne economische groei*. Amsterdam: Uitgeverij Balans.
- Vries, Joh. de (1989a). *Geschiedenis van de Nederlandsche Bank. 5. De Nederlandsche Bank van 1914 tot 1948. Visserings tijdvak 1914–1931*. Amsterdam: Nederlands Instituut voor het Bank- en Effectenbedrijf.
- (1989b). 'Vissering, Gerard (1865–1937)', in *Biografisch Woordenboek van Nederland* (Vol. 3). 's-Gravenhage: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, 628–630.
- Vries, H.M. de (1929). *The importance of Java seen from the air. A book devoted to the interests of the island of Java*. Batavia: G. Kolff & Co.
- Warren, J.F. (1995). 'Review essay: Capitalism and addiction. The Chinese, revenue farming and opium in colonial Singapore and Java, 1800–1910', *Bulletin of Concerned Asian Scholars*, 27 (1), 59–72.
- Wehrmeijer, G.A. (1969). *Kort begrip der handelskennis*. Amsterdam: Schoevers.
- Welter, F. (2002). 'Trust, institutions and entrepreneurial behaviour', in H.H. Höhmann and F. Welter (eds), *Entrepreneurial strategies and trust. Structure and evolution of entrepreneurial behavioural patterns in East and West European environments. Concepts and considerations*. Bremen: Forschungsstelle Osteuropa, 37–42.
- Wertheim, W.F. (1956). *Indonesian society in transition. A study of social change*. The Hague / Bandung: W. van Hoeve Ltd.
- (1994). *Indonesië: van vorstenrijk tot neo-kolonie*. (3rd ed.) Amsterdam: Boom.

- (1997). *De status van de Chinezen in vooroorlogs Nederlands-Indië. Zeer geheime documenten uit de jaren 1928–1932*. Leiden: Van Vollenhove Institute for Law and Administration in Non-western Countries (Research Report 97/1).
- Wertheim, W.F. et al. (eds) (1966). *Indonesian economics. The concept of dualism in theory and policy* (2nd ed.). The Hague: W. van Hoeve publishers Ltd.
- Wicks, R.S. (1986). 'Monetary developments in Java between the ninth and sixteenth centuries. A numismatic perspective', *Indonesia*, 42 (October 1986), 42–77.
- Widodo, J. (1988). *Chinese settlement in a changing city. An architectural study of the urban Chinese settlement in Semarang, Indonesia*. Dissertation University of Leuven.
- Wijtvliet, C.A.M. (1989). 'De Nederlandse Handel-Maatschappij. Van handelsonderneming naar bankbedrijf', *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek*, 6, 96–118.
- Williams, L.E. (1960). *Overseas Chinese nationalism. The genesis of the pan-Chinese movement in Indonesia, 1900–1916*. Glencoe, Illinois: Free Press.
- (1969). *The origins of the modern Chinese movement in Indonesia*. Ithaca, New York: Cornell University. [Translation of Kwee Tek Hoay (1936–1939), 'Atsal moehlahnja timboel pergerakan Tionghoa jang modern di Indonesia.' *Moestika Romans*, (73–84).]
- Willmot, D.E. (1960). *The Chinese of Semarang. A changing minority community in Indonesia*. New York: Cornell University Press.
- Wills Jr., J.E. (1993). 'Maritime Asia, 1500–1800. The interactive emergence of European domination', *The American Historical Review*, 98 (1), 83–105.
- Wimmer, D.J. and Tempelaars, A.M. (1998). *Inventaris van het archief van het hoofdkantoor van de Nederlandsche Handel-Maatschappij NV 1824–1964*. 's-Gravenhage: Nationaal Archief.
- Wisseman Christie, J. (1996). 'Money and its uses in the Javanese states of the ninth to fifteenth centuries A.D.', *Journal of the Economic and Social History of the Orient*, 39, 43–286.
- Wolters, W.G. (2003). 'Review of Wong Kwok-Chu, The Chinese in the Philippine economy, 1898–1941', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*, 159 (1), 237–239.
- (2004). *Coins and credit. The monetary system in the Philippines in the late Spanish period*. unpublished research paper Nijmegen University.
- Wong Lin Ken (1960). 'The trade of Singapore, 1819–1869', *Journal of the Malayan Branch of the Royal Asiatic Society*, 33 (4), 5–315.
- Wright, A. (ed). (1909). *Twentieth century impressions of Netherlands India. Its history, people, commerce, industries and resources*. London: Lloyd's Greater Britain Publishing Company, Ltd.
- Wu Xiao An (1999). *Chinese family business networks in the making of a Malay state. Kedah and the region c. 1882–1941*. Dissertation Universiteit van Amsterdam.
- (2003). *Chinese business in the making of a Malay state, 1882–1941. Kedah and Penang*. London / New York: RoutledgeCurzon.
- Yen Ching-Hwang (1982). 'The Overseas Chinese and late Ch'ing economic modernization', *Modern Asian Studies*, 16 (2), 217–232.
- (1984). 'Chang Yu-Nan and the Chaochow railway 1904–1908. A case study of Overseas Chinese involvement in China's modern enterprise', *Modern Asian Studies*, 18 (1), 119–135.
- (1985). *Coolies and mandarins. China's protection of Overseas Chinese during the late Ch'ing period (1851–1911)*. Singapore: Singapore University Press.
- Yonekawa Shin'ichi (ed.). (1990). *General trading companies. A comparative and historical study*. Tokyo: United Nations University Press.
- Yonekawa Shin'ichi and Yoshihara Hideki (1987). *Business history of general trading companies*. Tokyo: University of Tokyo Press.
- Yoshihara Kunio (ed) (1989). *Oei Tiong Ham concern. The first business empire in Southeast Asia*. Kyoto: The Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University.
- Young, J.W. (1890). 'Eenige aantekeningen betreffende de Chinezen in Nederlandsch Oost- Indië', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 19 (1), 362–374.
- (1892). 'Handelsgebruiken in China', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 21 (2), 241–246.

- (1894). 'A. Liang-Ko. Opiumsluiken en weldoen', *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, 23 (1), 1–29.
- Yuan Bingling (1998). *Chinese democracies. A study of the kongsis of West Borneo (1776–1884)*. Dissertation Universiteit Leiden.
- Zanden, J.L. van (1985). *De economische ontwikkeling van de Nederlandse landbouw in de negentiende eeuw, 1800–1914*. Utrecht: HES Uitgevers.
- (1987). *De industrialisatie in Amsterdam, 1825–1914*. Bergen (NH): 8° Uitgeverij Octavo.
- (2002). 'The growing maturity of Indonesian economic history', *Itinerario. European Journal of Overseas History*, 26 (3/4), 9–14.
- (2003). 'Rich and poor before the Industrial Revolution. A comparison between Java and the Netherlands at the beginning of the 19th century', *Explorations in Economic History*, 40, 1–23.
- Zanden, J.L. van and Riel, A. van (2000). *Nederland, 1780–1914: Staat, instituties en economische ontwikkeling*. Amsterdam: Balans.
- Zwet, J.R. van (2004). *President in Indië en Nederland. Mr. N.P. van den Berg als centraal bankier*. Dissertation Universiteit Leiden.